BUITENGEWONE JAVA-BODE.

Vrijdag, 12 Junij 1857.

BATAVIA, 12 Junij 1857.

Met het Engelsche stoomschip *Sir James Brooke*, werden gisteren van Singapore alhier aangebragt de dagbladen en brieven uit Europa, tot den 27sten April loopende.

In de Britsch Indische dagbladen lezen wij zeer belangrijke tijdingen wegens het uitbreken van een opstand, die wij ons haasten, onzen lezers mede te deelen.

BRITSCH-INDIE.

In de *Straits Guardian* van 6 Junij lezen wij: Het berigt, 11. Zondag met de *Fiery Cross* uit Calcutta ontvangen, is ontzettend en aan de lijst der vreeselijke moorden, welke wij zullen hebben te vermelden, vreezen wij later nog lange en schrikkelijke addenda's te zullen moeten toevoegen, dewijl er geen enkel regiment Cipaaijers in het Bengaalsche leger is, waarop men vertrouwen kan en zich welligt 50,000 man aan oproer hebben schuldig gemaakt.

De *Friend of India*, de meest geloofwaardige autoriteit omtrent zulke zaken, verzekert echter, dat dank zij der tegenwoordigheid van twee Europesche corpsen, en de dubbele dienst van soldaten en policiedienaren verrigten, er niet het minste vermoeden kan bestaan, dat Fort William in handen der muitelingen gevallen en de gouverneur-generaal, lord Canning, een gevangene of vlugteling zoude zijn. Intusschen is Delhi door 5000 rebellen bezet, die nog dagelijks versterking ontvangen en een koning hebben uitgeroepen.

Hun misdadig pogen heeft geen beletsel ontmoet en daar het te vreezen is, dat zij uiteen zullen gegaan zijn, alvorens de wrekende magt hen kan bereiken, zoo heeft dit voorzeker eene zeer demoraliserende uitwerking gehad. Voorzeker zal dit zóó zijn en opstand en moord zullen aangemoedigd worden en geen Europeaan, civiel of militair persoon, zal zijn leven meer zeker wezen. Uitroeijing moet dus de order van den dag zijn.

Zonder in de oorzaken dezer, door de inlandsche soldaten bedreven, gruwelen te treden en welke men beschrijft aan den zeer verachterden staat van militaire discipline, de aansporing tot oproer, godsdienstige beweegredenen en verachting van het gezag des bestuurs, bepalen wij ons tot een relaas van de hoofdgebeurtenissen.

Acht en vijftig man van het 3de regiment inlandsche cavallerie te Meerut, werden voor een krijgsraad te regt gesteld, ter zake dat zij geweigerd hadden de nieuwe patronen te ontvangen en deswege van vijf tot tien jaren gevangenis met dwangarbeid in den ketting veroordeeld. De troepen waren geschaard, de vonnissen gelezen en de gevangenen van hunne uniformen ontdaan, werden geboeid en weggeleid. De generaal Hewitt schijnt van gedachten te zijn geweest, dat deze zaak was afgeloopen, toen de veroordeelden in de gevangenis waren opgesloten. Het 6de regiment dragonders, H. M. 60ste regiment Rifles, alsmede de artillerie werden na de parade, die in den ochtend van den 9 Mei plaats vond, naar hunne kasernen terug gezonden. Omstreeks 6 ure in den avond van den 10den, zat een gedeelte van het 3de regiment cavallerie op, galoppeerde naar de gevangenis en bevrijdde de gevangenen; het overige gedeelte van dat regiment met het 11de en 20ste inlandsche infanterie, beproefde een aanval en vermoordde ieder Europeaan, welken het in handen kon krijgen: mannen, vrouwen en kinderen. De officieren van het 3de regiment, die gedood werden, waren de luitenant McNab, de paardenartsen Phillips en Dawson, de laatste met zijne vrouw en kinderen. De chirurgijn Christie werd ernstig gewond. De kapiteins MacDonald, Taylor en Henderson werden vermoord, even als kolonel Finnis en mevrouw Chambers, de echtgenoote van den adjudant van het 11de inlandsche infanterie. Van de burgers werden ter nedergelegd de heer O. Fregaer van het departement van opvoeding, mevrouw Courtney van het hotel, benevens eene menigte vrouwen en meisjes, wier namen nog niet genoemd zijn. De slagting der vrouwen werd op eene zeer barbaarsche wijze volbragt, bij het licht der brandende huizen en barakken. Twee Europeanen, die in een wagen naar Delhi reisden, vielen in handen der oproerlingen en werden beiden gedood. Een hunner was Mortimer genaamd.

Omstreeks zestig van de sappeurs en mineurs, die te Meerut opstonden, werden door de karabiniers (6de regiment dragonderwachten) nedergeschoten, terwijl omstreeks 200 ontkwamen. Twee compagniën van de sappeurs en mineurs, omstreeks 50 man van het 3de regiment cavallerie en 150 van het 11de Inlandsche infanterie bleven getrouw en zullen, naar wij hopen, rijkelijk worden beloond.

De drie regimenten verlieten toen Meerut en vertrokken naar Delhi, waar op den 11 Mei de 38ste 54ste en 74ste regimenten hen met open armen ontvingen en de moord herhaald werd. Een der eerste slagtoffers was de tolhuisambte Simon Fraser. Kapitein Douglas van het 74ste, kapitein Fraser, die de sappeurs en mineurs commandeerde, de heer Rhodes, portretschilder en miss Forrest bevonden zich onder de verslagenen. Het magazijn en fort bevonden zich in handen der rebellen. Weerstand was onmogelijk, daar alle cipaayers aan den moord deelnamen en er geene Europesche troepen te Delhi aanwezig waren. De oproerlingen namen bezit van de schatkist, welke 7 laks rupees bevatte, en plunderden de Delhi bank en het magazijn in de cantonnementen. Het magazijn in de stad liet de luitenant Willoughby in de lucht springen en van hem zelven is niets naders gehoord. De artillerie, en eere zij haar! verwierp alle aanbiedingen, om aan den opstand deel te nemen, en trok gewapend op, om de officieren en andere Europeanen naar Allyghur te escorteren.

De dorpelingen tusschen Meerut en Haupper hebben met de muiters vereenigd.

Te Allahabad vertoonde zich bij, het 6de Inlandsche regiment, sporen van opstand en te Benares heerscht een twijfelachtige geest.

Te Agra heerschte de grootste ontzetting en de orde-looze manschappen van het 19de en 34ste inl. infanterie hebben het station te Ranneegunge geplunderd. Ook te Calcutta is de toestand onrustbarend; de 4 inlandsche regimenten te Barrackpore, in het fort en op de Esplanade gestationeerd, met inbegrip van het 25ste, dat onlangs 2 van Burmah arriveerde, zijn ten zeerste oproerig. Men wil dat het laatste bereids ontbonden is. De inlanders beproefden het hospitaal te Barrackpore te verbranden, hetwelk echter door een hevigen stortregen in den nacht, waarin dat voornemen zou worden ten uitvoer gelegd, mislukte. Een gedeelte van het 84ste werd den volgenden morgen van Chinsurah aangebragt en zes kanonnen beschermen nu het gebouw. De kooplieden te Calcutta zullen een corps vrijwilligers oprigten en gaan behoedzaam den staat hunner revolvers na. Een zelfde vaderlandsche gezindheid heerscht bij de broederschap der vrijmetselaars. Alle bezigheden staan bij het volk der bovenlanden stil.

En de opperbevelhebber van het leger, Sir George Anson was nergens! Verborgen in eene veilige plaats, is die meester in het Short Whist, die voortreffelijke patrijzenjager en kenner van paarden, gelukkig afwezig en Lord Canning heeft met eene geestkracht gehandeld, welke belooft den staat der zaken spoedig eene andere wending te zullen geven. Versterkingen van Europesche troepen worden van alle zijden ontboden. H. M. 75ste van Kussowlee, het 1ste en 2de fuseliers van Dugshaie en Subathoo, het 9de lanciers van Umballah zijn meer dan een partuur voor het dubbel getal der muitelingen. De *Oriental* is vertrokken, om H. M. 35ste van Maulmain en Rangoon te halen. De *Zenobia* voert H. M. 43ste van Madras aan en de stoomboot *Bentinck* zal de Madrassche fuseliers overbrengen, hebbende zij hare passagiers voor Calcutta te Madras achtergelaten, die zoo spoedig en gemakkelijk mogelijk verder zullen gebragt worden. De *Harbinger* en *Cape of Good Hope* zijn voor het transport van troepen van Ceylon gebezigd en de uit Perzië terugkeerende magt wordt elk oogenblik verwacht.

Het Bestuur heeft, naar men zegt, brieven aan Lord Elgin en generaal Ashburnham te Ceylon afgevaardigd, ten einde de hulp der naar China bestemde troepen te erlangen.

De rajahs blijven getrouw, ten minste zij schijnen zulks. De rajahs van Gwalior en Bhurtpoor zenden troepen. Het hoofd van Puttiale zendt zijne Sikhs, de prins van Gwalior drijft zijn troepen zonder een oogenblik wijlens voort en de Ghoorkhas komen in geforceerde marschen van hunne bergen.

Doch nog is Lord Canning niet te vreden en bij deze gelegenheid heeft hij getoond, met ijzeren greep den stier bij de hoornen te vatten.

Eene algemeene order geeft elk officier, eene divisie, brigade of station commanderende, de magt een krijgsraad zamen te roepen, uit niet minder dan 5 officieren, Europesche of inlandsche bestaande, en de te vellen vonnissen zonder hooger beroep ten uitvoer te leggen. Eene acte van den wetgevenden raad heeft deze order bekrachtigd en werd in eene enkele zitting gesanctioneerd. Eene menigte functionarissen, te beginnen, van den opperbevelhebber en eindigende met officieren, die twee of meer regimenten onder zich hebben, zijn gemagtigd, om officieren of soldaten, die door uitstekende dapperheid zulks zullen verdienen, te bevorderen, terwijl eenige bij het besluit genoemde autoriteiten bevoegd zijn verklaard, de orde van verdiensten toe te kennen voor dappere en edele daden. Dit is de ware weg, om helden te vormen en Lord Canning zal voorzeker de vruchten van dezen uitstekend goed doordachte handelwijze plukken.

Eindelijk is de opperbevelhebber den 18den Mei van Umballah opgetrokken en men vermoedt, dat hij van daar lang den weg van Kurnal naar Delhi zal voortrukken.

Men wil dat vier Europesche regimenten, in stede der 26 inlandsche corpsen, aan de autoriteiten in het moederland zullen worden voorgedragen. Deze maatregel zal 156 officieren meer voor de regimentsdienst beschikbaar maken, terwijl 5 regimenten cavallerie, in de plaats der 10 regimenten geregelde inlandsche, die ontbonden zullen worden, zouden komen.

De volgende telegraphische depêche werd gisteren in den namiddag ontvangen.

Berigt van den majoor-generaal Hewitt, van Meerut, aan den gouverneur generaal.

Te Meerut gedood: kolonel Finnis, 11de reg. inl. infanterie; kapitein MacDonald, 20ste idem en zijne echtgenoote; kapitein Taylor, idem; Henderson, idem; mevrouw Chambers; luitenant MacNab, 3de cavallerie; vaandrig Pattle, 20ste inl. infanterie; de heer Fregaer; de heeren Phillips en Dawson, paardenartsen; mevrouw Dawson en kinderen; kapitein Fraser van de sappeurs; een carabinier.

Te Meerut gewond: kolonel Hogge, van de artillerie; dr. Christie van het 3de cavallerie; twee carabiniers en twaalf recruten der artillerie.

Het nieuws uit het Noordwesten is zeer bevredigend.

Het vonnis over Delhi is geveld en de eerstkomende berigten zullen de tijding mededeelen, dat het op nieuw onder ons beheer is. Agra en Meerut waren, volgens de laatste berigten, in rust.

Berigten uit Agra melden, dat de muitelingen te Delhi tegen elkander aan het vechten geraakt zijn. De inboorlingen, over hunne wreedheid verstoord, worden geacht tegen hen te zullen opstaan. De zoon van den koning van Delhi is in het leger bij Mr. Muir. Het doel van zijn bezoek is om te toonen, dat zijne familie geheel buiten den opstand is. De Europesche inwoners stellen zich in staat van tegenweer en het bestuur geeft wapenen en munitie aan allen, die zich daarom aanmelden. De politie-maatregelen worden als uitmuntend beschreven.

Onze correspondent klaagt over de militaire autoriteiten en zegt, dat Agra, alleen door den luitenant gouverneur, Mr. Harvey en den heer Drummond, voor opstand bewaard is.

Singapore, 4 Junij. De P. & O. C. stoomboot *Singapore* kwam den 3den Junij van Bombay, Point de Galles en Pinang alhier aan. De plenipotentiaris voor China, lord Elgin, werd onder een saluut, aan zijnen hoogen rang verschuldigd, ontvangen.

Van China zijn de berigten onbeduidend.

Politiek Overzigt.

Er loopen altijd nog geruchten over ministerieele veranderingen. Tot nu toe is hiervan echter niets zekers bekend.

Den 21sten April is de kamer weder bijeengekomen en door de commissie voor het reglement op de drukwerken in Indië, nader verslag op de inlichtingen des ministers uitgebragt. Dit verslag is niet zoo krachtig als men het verwacht heeft. Wij deelen het in onze volgende Nommers mede. Men zal zien dat over de gewigtigste punten verdeeldheid in het midden der commissie bestond. Den 27sten April zouden de discussien er over aanvangen, die met gespannen belangstelling werden te gemoet gezien.

Er is aan de tweede kamer een uiterst belangrijk adres ingediend van den heer dr. Bosch, gepensioneerd chef der geneeskundige dienst in Nederlandsch-Indië, over het besluit van 13 Januarij 1854.

Veel opzien heeft ook gebaard een ingezonden stuk in het Handelsblad, omtrent het dezer dagen aan de markt komen van Billiton tin. Bij de tin-veiling der Handel-Maatschappij van 25 Junij 1856 was de verzekering gegeven, dat door het gouvernement, voor medio Junij 1857, geen ander tin aan de markt gebragt zou worden en dat ook tot op genoemd tijdstip in Nederl. Indië geene gouvernements-veilingen van tin zouden gehouden worden. De tin bragt in de veiling *f* 73½ op en is later geklommen tot *f* 92½. Plotseling echter komen aan de markt 2624 bl. Billiton-tin, die á *f* 92 worden aangeboden en sedert met postjes van 25 blokken á *f* 90. De inzender beklaagt zich hierover, omdat, volgens art. 4 van het contract met de ondernemers op Billiton, is bepaald, dat, wanneer en zoo lang het gouvernement van Nederl. Indië zulks noodig acht, door de onderneming het door haar ontgonnen tin moet gebragt worden in de veiling van gouvernements-tin in Nederland, van welke voorwaarde de concessionnarissen niet konden afwijken, door nu 2684 blokken buiten de veiling aan de markt te brengen, zonder daartoe vergunning van het gouvernement te hebben verkregen, namens hetwelk de Handel-Maatschappij de verzekering heeft gegeven, dat door hetzelve, voor medio Junij 1857, geen tin aan de markt zoude worden gebragt.

NEDERLAND.

Z. M. de koning is den 23 April, des morgens ten 5 ure, met een extra spoortrein, uit de residentie naar het Loo vertrokken.

— Men deelt mede, dat tusschen onze regering, door tusschenkomst van onzen gezant te Parijs en den buitengewonen gevolmagtigde van Perzie, Feruck khan, onderhandelingen geopend zijn, of althans dat er openingen zouden gedaan zijn, tot het sluiten van een handelstractaat met Perzie.

— Den 2 Mei e. k. zal van Harderwijk vertrekken een detachement suppletie-troepen, sterk 170 onder officieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luit. van het 4de regim. infant. Gertner; medegeleiders de 2de luits. der Oost-Indische infant. P. v. d. Weijde en W. H. Rijnders, om den 4 Mei daaraanvolgende, te Nieuwediep over te gaan aan boord van het schip *Philips van Marnix*, gezagvoerder E. van Duijn, bestemd naar Oost-Indië.

— Dezer dagen, is door den heer F. H. van Vlissingen en eenige andere particulieren en handelshuizen, een uitvoerig adres aan Z. M. aangeboden, houdende voorstellen omtrent eene Europesche kolonisatie op de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, buiten Java en Madura.

ENGELAND.

De koningin is den 14den gelukkig van eene dochter bevallen. In de kamer van Hare Majesteit bevond zich, behalve twee geneesheeren en mevrouw Silly, alleenlijk prins Albert. In de kamer daarnevens waren de hertog van Cambridge, de lord-kanselier, lord Palmerston en vijf andere ministers, de bisschop van Londen enz. De hooge kraamvrouw en de jonggeborene bevinden zich voortdurend zoo wel, dat reeds geen bulletins meer worden uitgegeven.

De tijding der bevalling is onmiddellijk per telegraaf aan keizer Napoleon overgeseind, die langs denzelfden weg zijne begeerte heeft doen kennen, om tweemaal daags berigten van H. M. gezondheid te ontvangen.

Laatste Berigten.

Londen, 27 April. Ook de Vereenigde Staten van Amerika zullen een escader naar China zenden, alhoewel zij zich in deze aangelegenheid niet aan de zijde van Engeland en Frankrijk scharen. Zij zullen een afzonderlijk gezant naar het hemelsche rijk afvaardigen, ten einde de Amerikaansche belangen te waarborgen en eenige gunstige wijzigingen in de bestaande verdragen te erlangen.

— De einduitslag der verkiezingen is als volgt: 265 leden zullen met lord Palmerston, 227 met lord Derby stemmen. Van de overige stemmen behooren 110 aan de hervormers en 33 aan de liberaal conservatieven.

— H. M. de Koningin neemt voortdurend in beterschap toe, weshalve er geene verdere bulletins omtrent haren toestand meer zullen worden uitgegeven.

— Lord Palmerston is voornemens, de denkbeelden van vooruitgang in het parlement te ondersteunen, doch zich niet aan de zijde der radicalen te scharen. Naar men wil, zal zijn lordschap maatregelen tot hervorming voorstellen, naar welke de natie groote behoefte gevoelt.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.

BOULEVARD HAUSSMANN, 122

Paris, le 15 juin 1921.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 13 Junij 1857, No. 47.

Dat het hulpgeroep steeds klagender en luider wordende, de eerste stuurman, gevolgd door de overige ekwipagie, in aller ijl naar de kajuit is geloopen, zijnde de ekwipagie op dat oogenblik arbeidende aan verschillende bezigheden, als een man aan het zeilenmaken, twee man aan het koolteeren van den schuurgang, twee man aan het breewen buitenboords, de kok en hofmeester bij hunne bezigheden, de bootsman aan het schiemannen.

Dat al spoedig werd ontwaard, dat het schip in brand stond, gevende de tweede stuurman aan den eersten stuurman een brandende baal goeniezakken over, welke deze laatste opnam en, al roepende: (» brengt putsen water),” door den piek en het ruim over boord wierp.

Dat alstoen werd getracht, om ten tweede male in de kajuit te dringen, ten einde zoo mogelijk den brand te blusschen, doch wordende een ieder door den dikken verstikkenden rook, welke uit het ruim op kwam, daar in belet.

Dat daarop de eerste stuurman dadelijk aan de geheele ekwipagie last gaf, om aan dek te gaan, de kajuitspoorten, deuren en alles wat open stond deed sluiten, de klok slaan, de vlag nederhalen en dezelve weder oogenblikkelijk liet ophijschen, ten onderste boven halver stok en met een sjouw er in, ten einde assistentie te bekomen.

Dat, binnen den tijd van minder dan tien minuten daarna, ter assistentie aankwamen de sloepen van de *Jan Daniel*, kapitein Hoozers, die van de *Madura*, kapitein Draijer, van het *Metalen Kruis*, kapitein Zuurdeeg, van de *Louisa Johanna Johanna*, kapt. Draijer, die van de *Walvisch*, kapitein Schut, vergezeld van een brandspuit en een menigte andere sloepen, booten en gieken van bijna alle de ter reede liggende koopvaardijschepen.

Dat, na de brandspuiten aan het bespuiten der kajuit en de daarin zijnde secretaire, waarin een pakje buskruid bewaard werd, te hebben gezet, de eerste stuurman bevel heeft gegeven, aan alle langs de zijden van het schip liggende booten en sloepen, om zich met lijzeils vallen en onder loopend touwwerk, in der haast bij elkander gepakt, voor het schip gereed te houden.

Dat daarop de bakboords ankerketting op vijf-en-veertig vadem is ontsloten, waarin men dezelve, na er een boei te hebben opgezet, heeft laten slippen.

Dat vervolgens het schip, door meer dan dertig booten en sloepen, geboegseerd werd naar de westzijde van de reede, benoorden de rivier van Batavia, tot op drie vadem water, alwaar men, op bevel van den gezagvoerder Ellerman, die tijdens het boegseren van het schip, ten half twee ure, aan boord was gekomen, vergezeld van eenige andere koopvaardij-kapiteins, het zwaar anker liet vallen, terwijl aan beide zijden van het schip eenige timmerlieden der koopvaardijschepen bezig waren, om gaten in het schip te hakken, ten einde hetzelve zoo spoedig mogelijk, tot behoud van schip en lading, te doen zinken.

Dat daarna, omstreeks twee en een kwart uur, een barkas van Z. M. stoomschip *Medusa*, onder commando van een luitenant ter zee der eerste klasse, langs zijde van het schip is gekomen, wordende de door deze medegebragte brandspuit onmiddelijk in het werk gesteld, terwijl ten drie ure de barkas van het wachtschip en een weinig later die van Z. M. stoomschip *Celebes*, medebrengende brandspuiten, almede ter assistentie kwamen opdagen.

Dat door alle deze aangebragte bluschmiddelen men getracht heeft den brand meester te worden, doch men spoedig, bespeurde dat, niettegens aande alle aangewende middelen, de brand hand over hand toenam.

Dat des avonds ten zes ure, vermits alstoen de vlammen over het geheele achterschip uitbarstten, men verpligt is geworden om het schip te verlaten, hebbende de gezagvoorder zich niet eerder in de sloep begeven, dan dat de geheele ekwipagie en verdere assisterende booten het wrak verlaten hadden.

Dat ten zeven en een half ure de bezaansmast, welke zeer zaam geheel afgebrand was, over boord is gevallen, terwijl de groote mast, omstreeks negen en een half ure, welke ook bij het dek was afgebrand, overgevallen viel, waarop onmiddelijk het achterschip zonk, gelijk het voorschip reeds vroeger tot aan het dek onder water.

Dat daarop de gezagvoerder van het schip, die tot op dien tijd vergezeld van kapitein T. Draijer, van het Nederlandsche barkschip *Madura*, in een sloep op zijde van het brandende schip had gelegen en na zich overtuigd te hebben, dat de gevraagde wachtsloep van Z. Majesteits korvet *Boreas*, ter bewaking langs de kust, het wrak heeft verlaten, wel overtuigd zijnde, dat er verder van het schip, voor dat oogenblik, niets te bergen viel.

Dat de oorzaken van den brand betreft, door de comparanten niets met zekerheid kan worden gezegd, daar al de comparanten overtuigd en kunnen verklaren, dat dezelve niet door onachtzaamheid of nalatigheid is ontstaan, daar in twee dagen tijds niemand der ekwipagie in het ruim is geweest, als zijnde alle communicatie daartoe afgesloten, met uitzondering van twee man, die, zonder licht mede te nemen, zich door het groot luik hebben nedergelaten, om koolteer te tappen.

Dat de comparanten alzoo veronderstellen, dat de brand door zelf ontbranding der goederen, voor Tjilatjap bestemd, zijnde goeniezakken, verwwaren, meubelaire goederen en zoovoorts, zal zijn ontstaan.

Kampongsche Districten. — De weersgesteldheid was, gedurende de maand Mei, drukkend warm, er heerschten dagelijks zeldzame winden, die in de laatste dagen dier maand door regenbuijen werden afgewisseld.

In de kampong goenong Batin, district Sepoeti, heeft een inlander, in eene vlaag van ijlende koorts, amok gemaakt, met het gevolg dat een man, eene vrouw en een kind werden verwond. Het kind was spoedig aan de ontvangene wonde overleden. De amokmaker was onder toezigt gesteld.

In de maanden Maart en April, werden, in de vier nieuw onderworpen margus, zeven personen door tijgers aangerand.

Op enkele plaatsen hebben de varkens nadeel toegebragt aan het te veld staande gewas.

(*Jav. Court.*)

Soerabaija, 6 Junij. Van *Grissee* berigt men ons het navolgende:

— In den nacht van den 3 op den 4 jl., heeft te Grissee, ten kantore van den Chinees *Tam Bingkioe*, in de Chinesche Kamp, een belangrijke diefstal plaats gehad, ongeveer ter waarde van *f* 5000, waarvan *f* 4000 aan rec. en zilvergeld, een chronometer en drie zilveren horlogiën.

De dieven zijn door overklimming op het achter erf gekomen, waar zij, zonder eenig gerucht te maken, den boom van eene deur hebben weten af te ligten.

Tegen zijne gewoonte had de Chinees, door drukke bezigheden, des avonds zijn geld niet van het kantoor naar zijn woonhuis mede genomen.

Door de ijverige nasporingen der policie zijn den volgenden dag de daders ontdekt en in hechtenis genomen, zijnde één Javaan, één Chinees van Banjermassing en één Chinees van Bawean.

(*S. N. en Adv. Blad.*)

Soerabaya, 8 Junij. Zaterdag jl., vond er, op de Suikerfabriek Boedoeran in de nabijheid dezer stad, een ongeluk plaats, dat veel grooter had kunnen zijn, was het niet dat de administrateur dier fabriek, de heer M. B.....r, met eene zeldzame tegenwoordigheid van geest, was tusschen beiden gekomen.

Men was namentlijk bij de molens bezig met het verplaatsen der verbindingsas met het waterwiel en der daarbij behoorende kamraderen, terwijl daaronder in de waterleiding bij het waterwiel drie mandoers werkzaam waren.

Eensklaps liet een der dompekrachten, waarmede men boven bezig was, los, en drijgde de as c. s., waaraan men werkte, naar beneden te storten, waarvan het gevolg zou geweest zijn, de waarschijnlijke verplettering der drie mandoers, die beneden werkten en de verbrijzeling van het waterwiel, toen de heer B.....r, die het werk bestuurde, toesnelde en de vallende stukken trachtte te stutten, met een digt bijligend stuk hout. — Dit gelukte hem, maar in de overijling van het oogenblik en ten gevolge van de beweging, die de vallende stukken reeds hadden, raakte zijne linkerhand daartusschen beklemd, waarvan vier vingers erg gekneusd werden; twee daarvan zoodanig, dat hij onmiddelijk naar de stad moest rijden, en dezelve in het hospitaal alhier door Doctor Heijn werden geamputeerd.

Wij vermeenen dat de pligt, de omstandigheden in aanmerking genomen, vrij is en wenschen wij hem van harte een spoedig herstel, een wensch, die gewis door alle onze lezers zal gedeeld worden; door zijne zelfopofferende tusschenkomst toch, redde de heer B.....r waarschijnlijk drie menschenlevens en belette de vernieling van het waterwiel der fabriek — zijn ongeluk verdient dus ten volle de sympathie zijner medeburgers.

(*De Oostpost.*)

Algemeen Overzigt.

Het vraagstuk, betreffende de kwestie van Neufchatel, is nog niets gevorderd. Wel zijn allerlei geruchten in omloop geweest, maar zij liepen steeds zoo uiteen, dat men er hoegenaamd geen vertrouwen aan schenken kon. Nu is er nog bijgekomen, dat de Fransche regering in de half officieele bladen eene mededeeling heeft laten plaatsen, waaruit blijkt dat al hetgeen door de verschillende Parijsche en andere journalen daaromtrent verhaald wordt, van allen grond ontbloot is, aangezien de gevolmagtigden onder elkander zijn overeengekomen, om het meest strikte geheim te bewaren. Bij zulk eene verklaring is het onraadzaam eene opsomming van de loopende geruchten te doen. Het eenige wat ons voorkomt op goeden grond te steunen, willen wij echter opteekenen; het is dit: Pruissen en Zwitserland loopen in hunne inzigten zoo ver uiteen, dat aan eene toenadering voor 's hands niet te denken is. Met het oog daarop, is nu door de gezanten der mogendheden een afzonderlijk voorstel gedaan, hetgeen door de Pruissische en Zwitsersche gezanten aan hunne respective regeringen gezonden is. Bij dit voorstel worden vier wijzigingen in de wederzijdsche eischen van Pruissen en Zwitserland gebragt. Krachtens de beide eerste wordt de schadeloosstelling, door den koning van Pruissen geëischt en door Zwitserland geweigerd, van twee millioen tot een millioen verminderd, terwijl deze souverein het regt behoudt, om zich prins van Neufchatel en Valengin te noemen. Daarentegen blijft het Zwitsersche bondgenootschap meester van de kerkelijke organisatie in het canton en wordt de eisch om de herziening der constitutie van Neufchatel minstens zes maanden uit te stellen, van de hand gewezen, hoewel de Pruissische gevolmagtigde dit punt als zeer gewigtig beschouwde. De heeren von Hatzfeld en Kern hebben verklaard, dat zij gezegde voorstellen aan hunne regeringen zouden mededeelen. De Zwitsersche gezant is onmiddelijk naar Bern vertrokken, ten einde mondeling met zijne regering daarover te handelen. Het gevoelen is, dat de tweede voorwaarde weinig tegenstand in Zwitserland vinden zal, maar welligt de eerste. Te dien opzigte is de meening in Zwitserland verdeeld. Intusschen zijn sommige Zwitsersche bladen van oordeel, dat het beter is die som te betalen, dan langer in dezen staat van onzekerheid te blijven. Wat de denkwijs van Pruissen is, blijkt tot dusverre niet.

Men voegt er bij, dat de bemiddelende mogendheden erkennen, dat zij geene dwangmiddelen kunnen gebruiken, om de eene of andere partij tot hare zienswijze over te halen, doch zouden zij de vaste hoop uitdrukken, dat Pruissen evenmin als Zwitserland aanleiding moge geven tot verstoring van den Europeschen vrede. Zwitsersche dagbladen beweren, dat de meerderheid der mogendheden meer naar de zijde van Pruissen overhelt. Het bedoelde ontwerp van schikking is in eene zitting op 20 dezer aangeboden en bij die gelegenheid besloten, dat de conferentie eerst den 8sten Junij weder bijeen zal komen.

Uit Frankrijk valt niets van staatkundig belang mede te deelen. Alleen verdient aangestipt te worden, dat de ophanden verkiezingen voor het wetgevend ligchaam, sedert eenigen tijd het onderwerp van eene drukke briefwisseling tusschen den minister van binnenlandsche zaken en de prefecten uitmaken. Van die circulaires is natuurlijk een en ander uitgelekt en daaruit is gebleken, dat de minister aan die ambtenaren aanbeveelt, met veel voorzigtigheid te werk te gaan, daar de hand der regering zich overal moet doen gevoelen en nergens zigtbaar zijn. Kiezers vereenigingen zijn voor goed verboden. In ieder der departementen zal de regering hare candidaten hebben, die over het algemeen de aftredende afgevaardigden zullen zijn. Dit noemt de regering: de vrijheid van het verkiezingswerk verzekeren.

De vorst van Montenegro, die zich sedert eenigen tijd te Parijs bevond, met het doel om in zijne oneenigheden met de Porte de voorspraak van keizer Napoleon te verwerven, blijft zich daar nog steeds ophouden. Die stap van den vorst mishaagt niet alleen aan een groot aantal van zijne onderdanen, maar ook aan de Porte, die daarin eene krenking van haar oppergezag ziet en aan Oostenrijk, hetwelk Montenegro onder zijn invloed wenscht te houden. Volgens de Parijsche dagbladen heeft de vorst eerst niet kunnen besluiten, om aan den gezant van de Porte te Parijs zijne opwachting te maken, maar is daartoe evenwel eindelijk overgegaan. Dit schijnt op bepaald verlangen van keizer Napoleon geschied te zijn en wordt aangemerkt als een blijk van den geest, waarin het Fransche gouvernement zijn invloed in de zaak van Montenegro gebruiken wil.

In den stand van het Italiaansche vraagstuk is weinig verandering, hoewel men uit een en ander zou opmaken, dat de zaak een minder ongunstig aanzien kreeg. Wel heeft de Sardinische gezant bij het hof van Weenen, markies de Cantona de Ceva, in den avond van den 16den April, die stad verlaten en heeft alzoo de afbreking van het diplomatiek verkeer haar volledig beslag erlangd, maar men maakt zich daar te Weenen volstrekt niet ongerust over, daar men weet dat Pruissen en Frankrijk Sardinies handelswijs afkeuren. Aan den anderen kant verneemt men, dat het vaak besproken kamp van 20,000 man bij Alexandrie eerst in September zal bijeengetrokken worden en dat het ontwerp, betreffende de reorganisatie der nationale garde, in de tegenwoordige zitting van de Piemontesche kamers, niet ter tafel zal komen. Hiermede is het bewijs geleverd, dat Sardinie zoo het al door een geest van provocatie is bezield geweest, het ten minste voor 's hands onstaatkundig acht de zaak verder te drijven.

De hertog van Modena is ernstig ongesteld, en daar hij geenen erfgenaam heeft, die hem kan opvolgen, meende de bevolking, dat zij bij zijnen dood onder de heerschappij van Oostenrijk zou komen. Dit bragt de gemoederen in beweging, en de regering heeft het noodig geacht, in haar officieel dagblad aan de bevolking te herinneren, dat het hertogdom, volgens de bestaande verdragen, in allen gevalle een onafhankelijke staat zal blijven.

De op handen zijnde opening van de Spaansche Cortes heeft op nieuw tot geruchten van ministerieele wijzigingen aanleiding gegeven. Men meende te Madrid vrij algemeen, dat Narvaez niet in staat zou zijn zich te handhaven en door O'Donnel of Bravo Murillo opgevolgd worden. De meest uiteenloopende geruchten vonden te Madrid geloof. Met dien onzekeren toestand hangen een aantal arrestatien te zamen, die in de laatste dagen hebben plaats gehad. Niet minder dan 500 verdachte lieden, waaronder vele geestelijken, zouden, zoowel in de hoofdstad als in de provincien, in verzekerde bewaring zijn gesteld. Het doel der zaamgezworenen was o. a. ook het herstel der inquisitie en van het H. officie. De Paasch-Zondag was als de dag bestemd, waarop het oproer in zes à zeven provincien tegelijk zou uitbarsten. Het ministerie Narvaez zal waarschijnlijk gebruik van die gebeurtenis maken, om daarin een steun te vinden; het hof moet in de grootste onrust verkeerd hebben. Volgens eene telegrafische depêche van den 18den April, is te Burgos in der daad een opstand uitgebarsten. Het verdient opmerking dat de zamenspanning is ontdekt den dag nadat een aantal Carlisten, die door de koningin geamnestieerd waren, in vrijheid zijn gesteld — De gewezen minister Escosura is, door de regtbank te Madrid, bij verstek tot 7 jaren gevangenis en 6000 fr. boete veroordeeld, ter zake van het leveren van vertoogen in het Parijsche dagblad *la Presse*, welke voor de koningin en den koning haren gemaal als beleedigend zijn beschouwd.

Uit Duitschland valt zeer weinig te melden. Dat de keizer en de keizerin van Oostenrijk naar Hongarije gaan, weet men reeds. De Oostenrijksche gezant te St. Petersburg, graaf Esterhazy, zal laatstgenoemde stad voor eenigen tijd verlaten; volgens sommigen, uithoofde van de tegenwoordige verkoeling tusschen de hoven van Weenen en St. Petersburg, volgens anderen, om bij de reis des keizers naar Hongarije aldaar tegenwoordig te zijn. — De hertog van Saksen Coburg Gotha heeft den 16den dezer den landdag geopend. — Te Kopenhagen bestaat weder eene ministerieele krisis, terwijl die van het hof het onderspit heeft gedolven. — In Rusland worden de openbare aangelegenheden meer en meer met belangstelling en vrijheid behandeld, waartoe veel bijdraagt, dat de drukpers er van de meest knellende banden is ontheven. Zoo wordt het vigerend handelsstelsel en de industrie door onderscheidene Russische bladen reeds aan eene strenge kritiek onderworpen. — De Engelsche flottilje heeft den 29sten Maart voor goed den Bosphorus verlaten. Onmiddelijk na het vertrek der vloot, gaf de regering last, om bij nacht geene schepen, hetzij onder zeil of stoom te laten doorvaren. — In de Donau-Vorstendommen duurt de strijd tusschen de voorstanders der vereeniging en de tegenstanders van dat stelsel steeds voort; de meerderheid der bevolking is er voor, doch men bezigt allerhande kuiperijen om die beweging tegen te werken. — Men herinnert zich, dat door Frankrijk, Engeland en Rusland, als beschermheeren en schuldeischers tevens van Griekenland, onlangs eene commissie benoemd is, om den staat der Griekse finantien te onderzoeken en middelen tot verbete-

ving daarvan aan te wijzen. Volgens een berigt uit Athene van den 11den dezer, door de dagbladen van Marseille medegedeeld, zou de uitslag van dat onderzoek zijn, dat het Grieksche gouvement door de commissie schuldig is verklaard aan verkwisting van 's lands gelden.

— Het nieuws uit de Vereenigde Staten van Amerika is dit maal van geen overwegend belang. Alleenlijk kan vermelding verdienen, dat men algemeen van gevoelen is, dat de regering der Unie in de Chinesche aangelegenheden waarschijnlijk niet gemeenschappelijk met Engeland en Frankrijk zal handelen, maar zich er toe bepalen zal haar escader in de Chinesche wateren aanzienlijk te versterken en een vertegenwoordiger naar China te zenden, met het doel meerder voordeelen voor den handel te erlangen.

Tusschen de verschillende Spaansche-Amerikaansche republieken van Noord- en Zuid-Amerika is eene overeenkomst, strekkende tot wederzijdsche bescherming tegen vrijbuiters en tot algemeene handelsverligting, te Washington onderteekend door de gezanten van Nieuw-Grenada, Guatemala, Mexio, Peru, Costa-Rica en Venezuela, welke in de maand Julij e. k. zal worden geratificeerd Binnen weinige maanden zal te Lima een congres van gevolmagtigden worden gehouden tot het in werking brengen van dit tractaat.

NEDERLAND.

Rotterdam, 23 April. Gedurende de 14 dagen, sedert de verzending van ons vorig nommer verloopen, mogten wij ons herhaaldelijk in eene fraaije weêrsgesteldheid verheugen. De veldgewassen staan overal overheerlijk schoon en beloven, even als de vruchtboomen, overvloedig te zullen opleveren. De vooruitzigten zijn te dien aanzien zoo gunstig, als men slechts wenschen kan en van daar dat men bezorgd is, dat de zich thans zoo snel ontwikkelende plantengroei, wel eens door de nachtvorsten, die ons telken jare bezoeken, aanmerkelijk benadeeld zou kunnen worden. Mogt dit niet het geval zijn en de reeds gedane voorspellingen falen, dan zal de bloei van onzen landbouw, die in de laatste jaren steeds toenam, ook dit jaar voordeelig zijn.

De prijzen van den grond blijven nog altijd stijgen en als een bewijs, hoezeer dit in onze onmiddelijke nabijheid het geval is, kan dienen, dat een stuk grond, aan gene zijde van het beraamde en binnen betrekkelijk korten tijd tot stand te brengen waterproject, dezer dagen verkocht werd voor *f* 10,000 de bunder; wij moeten hier echter bijvoegen, dat de directie van de alhier op te rigten diergaarde, de gronden voor hare onderneming tot aanzienlijk minderen prijs heeft gekocht, hetgeen echter slechts bewijst, dat die directie bij uitnemendheid gelukkig is geweest, daar de door haar gekochte gronden aan het bovenbedoelde stuk grond grenzen en derhalve, na de tot stand koming van het waterproject, eene niet minder aangename ligging zal te beurt vallen.

— Door het departement van finantiën is het volgende overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand Maart 1857, in vergelijking met die over hetzelfde tijdvak van het vorige jaar:

Dir. belast.: 1857 *f* 2,454,245.71; 1856 *f* 2,124,285,89½; In- en uitgaande regten en scheepvaartregten: 1857 *f* 487.147.63½, 1856 *f* 400 300 61½, Accijnsen: 1857 *f* 1,214,112,16½, 1856 *f* 1,044.658.34; Waarb. en belasting der gouden en zilv. werken: 1857 *f* 24.524.15½. 1856 *f* 23,170 87; Indir. belastingen: 1857 *f* 1,018,229.40, 1856 *f* 915,012.30½; Opbrengst der posterijen: 1857 *f* 132.686.69, 1856 117.753.99½; Totaal-generaal 1857 *f* 5 281 945,75½, 1856 *f* 4,625,182,02.

— Den 9den April heeft Z. K. H. de prins van Oranje, aan het paleis van Z. M. den koning, belijdenis des geloofs afgelegd, waarna HD. bevestiging plaats had als lid van de Ned. Gereformeerde gemeente. De plegtigheid werd verrigt door ds. Ruitenschild, bijgestaan door den ouderling, den heer F. M. Schmolck. Zij werd bijgewoond door al de leden van het koninklijk huis. Tot de genoodigden behoorden de geheele hofhouding, des. Molenaar en Secrétan, de vroegere leermeesters van den prins en eenige der hoogleeraren van de hoogeschool te Leiden.

Z. M. heeft ds. Ruitenschild benoemd tot commandeur der orde van den Nederl. Leeuw en den heer Forstner van Dambenoy, intendant der opvoeding van den prins, tot kamerheer van Z. M. in buitengewone dienst. H. M. de koningin heeft, ter gedachtenis aan deze plegtigheid, aan ds. Ruitenschild een prachtige gouden snuifdoos geschonken, versierd met HD. naamcijfer in diamanten.

Ter gelegenheid van het Paaschfeest, heeft de prins, omringd van Zijne Koninklijk ouders en de overige vorstelijke familie, in de Kloosterkerk te 's Hage het eerst deelgenomen aan het H. Avondmaal. Deze plegtigheid was zeer indrukwekkend.

— De koning en de koningin zijn, op den 14den, met een talrijk gevolg uit de residentie naar Amsterdam vertrokken. Hunne Majesteiten, bij wie zich later ook de prins van Oranje heeft gevoegd, hebben tot den 20sten in de hoofdstad vertoefd. HH. MM. hebben een aantal openbare inrigtingen, weeshuizen, bewaarscholen enz. bezocht, en Arti et Amicitiae, Natura Artis Magistra, Caecilia en Felix Meritis met bezoeken vereerd. Van laatstgenoemde inrigting is, met toestemming van Z. M., aan den prins het eerelidmaatschap opgedragen. Overal werd het vorstelijke paar met gejuich en teekenen van blijdschap ontvangen. Inzonderheid was dit het geval in den schouwburg, waar aan het gejuich geen einde scheen te komen, toen H. M. de koningin den kroonprins bij de hand vatte en deze aan de blijde menigte voorstelde; steeg de geestrift ten top.

Zondag woonden HH. MM. en de prins de godsdienstoefening bij in de Nieuwe kerk, onder het gehoor van ds. Brave.

Z. M. schonk *f* 2000 aan de armen en *f* 400 aan het genootschap Caecilia, en H. M. de som van *f* 400 aan de belangrijke instelling Toevlugt voor Behoeftigen.

— Ten behoeve der slagtoffers van de rampen, die het eiland Groot-Sangir, in Nederl. Indië, hebben getroffen, is bij het departement van kolonien ontvangen, sedert de giften vermeld in de Nederlandsch Staatscourant van 10 Maart 1857, No. 59, te zamen groot *f* 3,980,92, door tusschenkomst van den heer Commissaris des Konings in Zuidholland *f* 52.47, Noordholland *f* 1,30, Overijssel *f* 36.84, Gelderland *f* 1,86.

— De toevloed van vrijwilligers voor het Indisch leger te Harderwijk gaat nog steeds voort, er komen nu ook vele vrijwilligers van verschillende Hollandsche regimenten aan, doch hiermede houden ook nog veelal gelijken tred de gedurige twistpartijen en buitensporigheden; op Paasch-Maandag was dit weder zoo erg, dat men het getal gearresteerden niet in de gewone gevangenissen kon bewaren en onderscheidene dezer baldadige lieden, onder het stadhuis moesten opgesloten worden. Van de Zwitsersche grenzen wacht men van het werfdepôt daar weldra een groot aantal Zwitsers.

— De snelste reis, die ooit door een zeilschip van Batavia naar Texel werd gemaakt, is zeker die van het Engelsche clipperschip *Aërolite*, kapt. R. E. Alleyne, en wij doen stellig geene ondienst door het mededeelen van eenige bijzonderheden, ons dienaangaande van eene hooggeachte zijde medegedeeld. Bedoeld clipperschip is 22 Jan. ll. van de reede van Batavia vertrokken en is 6 April te Texel binnengekomen. Het heeft dus slechts 74 zeedagen. Van eene kortere reis dragen wij geene kennis, want wij meenen zeker te weten, dat het schip *Plancius*, kapt. Rotgans, in 1846 dezelfde reis in 78¾ dagen, van Java Hoofd tot Lezard, maakte, hetwelk tot nu toe als de snelste reis werd aangemerkt. Als men hierbij in aanmerking neemt, dat de West-mousson heerschte, toen de *Aërolite* de reede van Batavia verliet en zijne reis niet van land tot land, maar van haven tot haven rekent en dat schip bovendien vrij diep geladen was, dan verdient zulk een evenement, in een land als het onze, publiciteit te erlangen; vooral omdat de gezagvoerder Alleyne zijne voorspoedige reis toeschrijft aan eene aanhoudende studie en gebruik van Maury's zeilaanwijzingen. Het »tijd is geld" is eene spreuk, die bij onze koopvaardijvloot eene naauwgezette behartiging verdient. De kortste reis, door eenen oorlogsbodem gemaakt, was die van het fregat *Diana*, kapt. ter zee, later admiraal Koopman in 1838, die, als wij ons goed herinneren, van Batavia naar Texel 72 zeedagen telde.

— Dezer dagen is te Maastricht in ziekelijken toestand uit Egypte teruggekomen de Nederlandsche ingenieur Schneiter, die den hoofdingenieur Conrad derwaarts had vergezeld. Niettegenstaande de deswege in verschillende dagbladen medegedeelde, tegenstrijdige berigten, schijnt de doorgraving van de landengte van Suez zeker te zullen tot stand komen.

— Men meldt uit 's Hage, dd. 18 April: Ten vorigen jare heeft alhier in een onzer hooge salons, aan de speeltafel eene schijnbaar onbeduidende woordenwisseling plaats gehad tusschen den jongen graaf v. K., destijds geattacheerd aan een der vreemde legatien alhier en den jeugdigen baron K. uit de prov. Limburg, destijds tijdelijk in de residentie aanwezig.

Nog denzelfden avond, waarop het geschilp laats had, is de zaak in der minne bijgelegd, ook door welwillende tusschenkomst van den gastheer en andere aanwezige personen, zoo zelfs dat de baron K. den volgenden dag bij den jongen graaf v. K. het, door dezen op eerewoord verlorene geld, tegen kwitantie heeft doen afhalen.

Kort na de beëindiging werden er nu en dan gerucht ten verspreid, die moesten bijdragen om het geschil weder op te rakelen niet alleen, maar ook om er andere onderwerpen bij te voegen, vreemd aan het vroeger gebeurde. De graaf v. K. heeft daarop van den baron K. explicatie gevraagd en bekomen, in dier voege, dat deze laatste in zijn brief van 5 November 1856, aan den graaf v. K. gerigt, erkent, »que la malveillance a dénaturé ses paroles, qu'elle les a falsifiées et interprêtées contrairement au sens, dans lequel elles avaient été prononcées, ce dont il exprime ses vifs regrets."

Hiermede kon deze geheele zaak als afgedaan worden beschouwd. Zij werd echter op nieuw opgehaald door tusschenpersonen en door het zenden van naamlooze brieven aan het Pruissische regiment, waarbij de graaf v. K., sedert een tiental jaren, als officier in dienst is. Dit had ten gevolge, dat de commandant van dat regiment twee officieren met een graaf, dien het betrof, herwaarts zond. Zoolang zij gezamenlijk hier waren, gebeurde er niets, maar niet zoodra waren zij vertrokken, of er werd een geschrift verspreid, waarin, zoowel de jonge graaf v. K. als zijn oom, de gezant, graaf v. K., meenden beleedigd te zijn en onverdiend aangevallen te zijn geworden. Hierop heeft het regiment andermaal twee officieren hierheen gezonden, met provocatie tot een duel. Zij begaven zich naar Limburg en de baron K. nam de uitdaging aan. Den 28 Maart jl. was tot dat duel bestemd. Het zou plaats hebben in Hanover, toen een der getuigen van den jongen graaf v. K. een brief ontving, waarin het leedwezen werd uitgedrukt, dat de getuigen niet naar Hannover wenschten te gaan, maar Aken als de plaats van het tweegevecht voorstelden. Beiden partijen begaven zich daarheen, doch op het laatste oogenblik is het duel afgesprongen.

Tot zoover betrof alles eene geheel persoonlijke kwestie. Thans schijnt echter de zaak eene nieuwe wending te nemen, en het gebied der persoonlijkheid te verlaten. Naar men verneemt zou de Pruissische regering, die van de straks genoemde brochure kennis bekomen heeft, satisfactie gevraagd hebben voor hetgeen daarin nopens haren gezant voorkomt, en in hare nota, daartoe betrekkelijk, bij ons gouvernement hebben aangedrongen op de vervolging van het vlugschrift, voor zoover betreft de daarin gebezigde uitdrukkingen over dien gezant. Naar wij tevens vernemen zijn reeds verschillende personen voor den regter-commissaris alhier gehoord.

— Voor eenigen tijd hadden er ongeregeldheden plaats te Maesniel, daarin bestaande, dat een groot aantal jonge lieden van het dorp aan de woning van zeker ingezeten geraas en getier maakten, met steenen wierpen enz., hetgeen nog in sommige landelijke gemeenten bij zekere gelegenheden gebruikelijk en onder den naam van ezeldrijven bekend is; en dat toen de marechaussées ter plaatse waren gekomen, om de baldadigheden en het straatgerucht te beletten, zij vertet ondervonden, zoo zelfs dat uit de verzamelde menigte op hen met steenen werd geworpen, waarna door hen eenige schoten zijn gelost, eerst met los kruid, en daarna met scherpe patronen, ten gevolge waarvan een boerenzoon, Frans Verstegen, een schot in den rug ontving, waarbij het bleek dat bij ongeluk de laadstok op het pistool was blijven zitten. Heden vernemen wij dat die persoon, na zestien dagen vreeselijk lijden, aan zijne wonde is bezweken. Uit het onderzoek, dat de justitie onmiddelijk heeft ingesteld, moet zijn gebleken, dat de marechaussées met zeer veel lankmoedigheid zijn te werk gegaan en niet dan, na de menigte behoorlijk en herhaaldelijk te hebben gewaarschuwd, van hunne vuurwapenen hebben gebruik gemaakt. Voorts moet zijn gebleken, dat de marechaussée, die den laadstok in zijn pistool had gelaten, onmiddelijk vóór het lossen van het schot, een steen tegen zijn hoofd had ontvangen, welke hem eene ernstige wonde had toegebragt.

ENGELAND.

Londen, 25 Maart. De *Times*, een overzigt gevende van de voorloopige werkzaamheden der kies-committe's van de City, zegt dat de voorstanders van den vrede tot elken prijs, op dit oogenblik in achting gedaald zijn in de meening van de bevolking der hoofdstad, dat niemand er de taak op zich neemt, het gedrag van lord John Russell als plenipotentiaris te Weenen te verdedigen en dat zoo de edele lord zegevierend uit de worsteling der verkiezingen te voorschijn treedt, dit slechts zal zijn, omdat de liberalen der City genegen zijn veel te vergeven aan den man, wiens vroeger bewezene diensten in hunne oogen eenige latere fouten doen vergeten.

— De baron von Rothschild heeft aan de kiezers der City van Londen eene nieuwe circulaire gerigt, in welke hij zegt, dat, naar het zich laat aanzien, het nieuwe Huis der Gemeenten in zeer liberalen geest zal zijn zamengesteld, en dat, bijaldien, in weerwil van eene sterkere meerderheid in dat Huis, het Huis der Lords zich dan nog tegen zijne verkiezing verzetten mogt, hij niet aarzelen zal zijne plaats in eerstgenoemd Huis onverwijld ter beschikking der kiezers te stellen.

— Uit parlementaire opgaven blijkt, dat de schijnbaar zoo menschlievende Engelschen de geeselstraf toch niet geheel hebben laten varen; althans in het jaar 1844 zijn 42 militairen met 1125 zweepslagen afgestraft en in 1855 nog 44 met 876 slagen. Ook blijkens de policie-verhandelingen wordt nu en dan aan knapen de geeselstraf toegekend.

Londen, 27 Maart. De dagbladen zijn tegenwoordig bijkans geheel opgevuld met bijzonderheden nopens de, thans door het geheele rijk plaats hebbende, verkiezingen en zijn dien ten gevolge uitermate dor aan eenig ander nieuws.

— De dagbladen deelen verscheidene zonderlinge tooneelen mede, waartoe de voorloopige kiezersvergaderingen aanleiding gegeven hebben. Zoo zeide, in eene vergadering van kiezers voor de Tower Hamlets, de candidaat Ayrton: »Wat de mij gedane vraag betreft, aangaande het toestaan van een jaargeld van 70,000 £St. voor de Princess Royal, bij gelegenheid van haar huwelijk, ik geloof dat een tiende gedeelte dier som meer dan voldoende is." Een der kiezers riep toen uit: »Zeg liever een zeventigste gedeelte." »Een tiende of een zeventigste, hervatte de Heer Ayrton, zoo als gij wilt, dat is eene bijzaak; maar ik acht een tiende gedeelte ordentelijk ruim voor het onderhoud van eene jonge dame op het vaste land. De vreemdelingen schrijven ons een zoo grooten overvloed van goud toe, dat zij het raadzaam achten ons van het overtollige te ontlasten. Maar als een Pruisisch minister die beciifering gemaakt heeft, dan kent hij het karakter des Engelschen volks zeer slecht." De Heer Ayrton is daarop als candidaat aangenomen.

— Te Liverpool heeft bij de verkiezingen een ongeluk plaats gehad, hetwelk de schromelijkste gevolgen had kunnen hebben. In het drukst van den verkiezingsstrijd, namelijk bij het opsteken der handen, bezweek plotseling de stellaadje, waarop de liberalen zich bevonden, en werd menigeen in meerdere of mindere mate gekwetst, o. a. de Heer Ewart en verscheiden zijner vrienden. De verkiezing moest twee uren uitgesteld worden, tot dat de stellaadje weder was opgerigt. Weldra werd het gerucht verspreid, dat de conservatieven de balken, die den vloer droegen, hadden doorgezaagd.

Londen, 28 Maart. De kosten van het laatste Parlement, over het jongst verloopen jaar, bedragen 162,230 £St., waaronder 5000 £St. als salaris van den voorzitter.

— Van de 142 reeds verkozen parlementsleden bezaten bijna allen bereids het mandaat als lid in het nu ontbonden Parlement; naauwelijks een twaalftal nieuwe namen bevindt zich onder deze 142. De *Times* zegt, dat daaronder 99 ministerielen en 43 conservatieven zijn; doch bij de vele partijen, die er tegenwoordig bestaan, kan men deze verdeeling hoogst moeijelijk aannemen; men heeft aanhangers van Palmerston, van Russell, liberalen, radicalen en conservatieven. Van hen, die tot eene der vier laatste partijen behooren, valt vooraf niet bepaaldelijk te zeggen, of zij zich al dan niet aan de zijde der regering zullen scharen. Dit kan veel van omstandigheden afhangen.

— De gezworenen worden steeds strenger bij het beslissen der kwestiën, waarin het eene schadevergoeding wegens spoorwegongelukken geldt. Zoo hebben zij te York een persoon, die door eene botsing op den N. O. spoorweg belangrijke kneuzingen had ontvangen eene schadevergoeding van 2200 £St. toegekend, omdat hij geheel ongeschikt was geworden, om zijnen gewonen arbeid voort te zetten; de eisch was 4000 £St. geweest. Een ander werd door de gezworenen 1000 £St., een derde 150 £St., wegens geledene schade, toegekend.

— Het vertrek van lord Elgin zal waarschijnlijk over eenige weinige dagen plaats hebben. In sommige kringen wil men weten, dat de voorwaarden, welke lord Elgin aan de Chinesche bewindsmannen te stellen heeft, op de volgende nederkomen: Openstelling van negen, in plaats van vijf havens voor de vreemde schepen; vestiging van eene Engelsche zending te Peking op den zelfden voet als de Russische legatie; vestiging van militaire posten op alle plaatsen, waar Engelsche consuls gevestigd zijn; in de steden Shanghae, Hongkong en Canton zullen Engelsche garnizoenen versterkte posten bezetten; de sterkte van deze troepen nader te bepalen. Eindelijk zullen oorlogschepen op alle punten van de kust het anker mogen laten vallen.

Ook heeft de regering aan den commandant van het escader in de Persische golf bevel gevonden, om zich met zijne schepen bij de vlag van admiraal Seymour in China te voegen, waardoor de Engelsche zeemagt in de Chinesche wateren op 68 schepen gebragt wordt.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 9 April. Argo, Weber, Doelwijk, Swart, Bat.
10. Elshout, Bonjer, Batavia.
12. Neêrlands Koningin, Geerling, Banjoew.
13. Johannes Anthonius, van Hees, Batavia.
Maria Adriana, v. d. Held, Passaroeang.
14. Joh. Hendrikus Ferdinand, Lodewijks, Panaroekan.
Willem de Clercq, Ouweband, Banjoewangie.
15 Samuel Hendrikus, v. d. Geer, dito.
16. de Zwijger, Hoogland, Bombay.
19. Maleijer, Bok, Batavia, l. v. de Kaap de Goede Hoop.
Hellevoetsluis 8 April. Burgem. Hoffman, Dijkama, Batavia.
15. Jacobus, van Loon, Batavia.
17. Pilgrim, Gray, Foo Chew-Foo.
Texel. 8 April. Maria Adolphine, Blom, Staatsr. Comp. van Ewijck, de Winter, Jan van Brakel, de Roever, Banjoew.
Honigbij, van Marion, Batavia.
Stad Leyden, Ruige, Patjitan.
Effingham, Stewart, Bombay.
9. Henriette, van Loenen, Banjoewangie.
10. Mary Ann, Davison, Batavia.
12. Adm. Piet Hein, Hazewinkel, Banjoewangie.
Vier Gebroeders, Haken, Soerabaya.
13. Balimore, Poestkoke. Manilla.
Atlas, Bakker Gzn., Banjoewangie.
G. W. van Dam van Isselt, Graadt van Roggen, Soolo, v. d. Meulen, Australie, Jochems, Banjoewangie.
Christina Agatha, Esink, Batavia.
14. Goede Verwachting, de Vries, Margaretha Simonette, Hoffman, Batavia.
15. IJstroom, Hansen, Batavia.
Mary Catharine, Butler, Mauritius.
16. Maria Elisa, van der Putte, Dirk Arnold, Geerling qq, Batavia l. v. Mauritius.
Vlissingen. 12 April. Hollands Trouw, Keuker, Bat. (n. Amst.)

Vertrokken.

Hellevoetsluis. 9 April. Noord Brabant, Bok, Batavia.
Nagasacki, La Brand, Hongkong via Hartlepool.
11. Jan van Harwegen, de Boer, Havana.
18. Diligentia, van Bentveld, Prins Veldmaarschalk, Immink, Batavia.
19. Princes Sophie, Hoffman, Hongkong.
James Gray, Plummer, New-York.
24. Padang, Swart, Hongkong viâ Cardiff.
Texel. 9 April. Voorwaarts, Bus, Cornelia, Schagen van Leeuwen, Hendrikus Gerardus, Luijes, Batavia.
Nyverheid, Mulder, Liverpool.
19. Drie Gezusters, Fisscher, Batavia.
Vijf Vrienden, Johan, Samarang.
Zierikzee. 19 April. Cath. Maria, Ballot, Hongkong (viâ Swansea.)
Veere. 19 April. Westkapelle, Rooderkerk Jz., (v. Middelburg) Singapore viâ Swansea.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. 24 April President v. Ryckevorsel, Vermeij, Batavia.
Vendel, Verhagen, Hongkong viâ Hartlepool.
Texel. 23 April. Zeelust, Knaap, Batavia.
Bantam, van den Bolck, Soerabaya.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 16 April. Henr. Maria, de Boer, Amsterdam.
om voor Port-Philip te laden.
Plymouth. 15 April. Louisa Maria, Doeksen, Moulmain.
vertrok 20 n. Chatham.
Liverpool. 20 April. Pieter Schoenmaker, v. Varelen, Amst.
om voor Batavia te laden.
Hamburg. 13 April. Canton, Tweehuys, Batavia.
Bremerhaven. 19 April. Kit Carson, Crowell, Batavia.
20. Anna Lange, Raschen, Batavia.
Kopenhagen. 7 April. Valkyrien, Strandgaard, Batavia.
Havre. 11 April. Jules Cezard, Lesergeant, Padang en Batavia.
Bordeaux. 13 April. Prophète Guerin, Java.
Lissabon. 9 April. Z. M. stoomschip Japan, kapt. v. Kattendijke, Helvoet (n. Japan.)
St. Helena. 26 Febr. Vriendschap, Buys, Swatow.
vertrok 26 n. Havana.
Josephina Bernardina; Lindonck, Banjoewangie.
vertrok 26 n. Amsterdam.
Diligence, Smit, Banjoewangie.
vertrok 25 n. Amsterdam.
26. Anna Charlotte, Brogten, Bat. [n. Nederl.]
New-York. 26 Maart. Claremont, Swinerton, Batavia.

Vertrokken.

Liverpool. 8 April. Graaf Dirk III, Rotgans, Singapore.
17. Eerstefling, Armstrong, Batavia.
Bristol. 16 April. Krimpen a./d. Lek, Ouweband, Batavia.
St. Nazaire. 20 April. Albert Cezar, Dolu, Batavia.
Livorno. 1 April. Dolphijn, Brandligt, Batavia.
Triest. 17 April. Maria, van Wulven, Batavia.
Napels. 1 April. Davo, Wijtenhout, Batavia.

Gepasseerd.

Deal. 10 April. Louise Kroonprinses van Zweden, v. d. Linden, Amst. n. Batavia.
16. Cornelia, v. Leeuwen, Amst. n. Batavia.
17. Voorwaarts, Bus, dito n. dito.
18. Noordbrabant, Bok, Rott. n. dito.
20. Diligentia, v. Bentveld, Rott. n. dito.
Vijf Vrienden, Johan, Drie Gezusters, Fisscher, Amsterdam n. Batavia.
Folkestone. 11 April. Ternate, Cars Tz., Rott. n. Batavia.
Wight. 16 April. Pauline Constance Eleonore, de Weerd, Amst. n. Batavia.
18. Henr. Gerardus, Luttjes, Amst. n. Batavia.
Falmouth. 20 April. Balder, Wickström, Batavia n. Kroonstad.

Zeilklaar.

New Castle. 17 April. Stad Zierikzee, Ochtmans, Hongkong.

In Lading.

New Castle. Louis, Hönig, Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Copernicus, Visser. — Antoinette, de Winter Jr. — Julie, Brem. — Vooruit, Kool. — Allegonda Jacoba, Smorhelst. — Louis Meijer, Hazewinkel. — Zwerver, Koekelis. — Zwaar, Brinkerink. — Doelwijk, Zwart. — Beurs van Rotterdam, de Jong. — Burgemeester Hoffman, Dijkama. — Gerardus Jacobus, Kikkert. — Argo, Weber. — Corigene, Dulop. — Batavia en Samarang, Marshall Bichiefs, Visser. — Batavia, Samar. en Soerabaya, Cherimoya, Coers. — Padang, Mostal, Gerrebrands. — Buitenzorg, Hoogeveen. — Hongkong, Helene, Hoogenstraten. — Colombo (Ceylon), Wilhelmina, Börger. — Melbourne (Australie), Arlequien, J. van Megen.

Amsterdam. Batavia, Stad Enschede, Noordbeek Hegt Jacoba en Maria, Berk. — Staatsraad van der Heuvens, Heijmeriks. — Caroline en Elise, Sikkens. — Jan van Schaffelaar, van Rees. — Prinses Sumatang, Azia, Abrahams. — Batavia en Soerabaya, Keyser. — Aldebaran, Meyboom. — Batavia, Samar. en Soerabaya, Ardjoeno, Rap. — Arij Scheffer, Kunst. — Macasser, Prinses Amelie, Groeneveld.

Dordrecht. Batavia, Geertruida Maria, Spiegelberg. — Jan van Hoorn, Möls.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Doelwijk, kapt. Swart: de heeren Verspeijk en familie, H. H. du Perron en fam., Kessler en fam., benevens 4 gepaspoorden militairen.

Per Argo, kapt. Weber: de heeren M. H. J. Kollmann met echtgenoote, 4 kinderen en 1 Javaansche bediende; G. Buys met echtg. en 2 kinderen; de kapt. de Haan en 3 kinderen; de jonge jufvr. Punzer en de Rook, benevens 6 gepaspoorden militairen.

Per Maria Elisa, kapt. v. d. Putten: de heer H. G. van Affelen van Sainfort.

Per Drik Arnold, kapt. Geerling: de heer A. Bennefin en mevr. de wed. Miliën.

Per Staatsraad Commissaris van Ewijck, kapt. de Winter: de heeren G. A. L. v. d. Jagt, G. W. F. Moeth, W. L. F. de Vriese, A. Uhlenbeck, allen luits. ter zee 1ste kl.

Van de Kaap de Goede Hoop: Per Maleijer, kapt. Bok: de heer F. Agema, gezagv. van het verongelukte schip Timor.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Ternate, kapt. Cars Tz.: de luit.-ter zee v. d. Velde, de offic. van gez. Stevens en echtgenoote, de heer Spaandermau en echtg. met 2 kinderen en Mejufvr. Albrecht en Vuijk.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 24 April. Koffij. Sedert ons vorige berigt is de markt in eene zeer vaste positie gebleven. Een zeer voldoende aftrek naar het buitenland, voornamelijk in Duitschland, bevestigde het vertrouwen in het artikel. Goed ordinair Java vooral was steeds gezocht en wat tot 36 1/2 c. voorkwam, vond nemers, terwijl tot dien prijs thans zich geen verkoopers meer toonen. De betere soorten bleven vast op de veilingsprijzen doch vonden minder navraag. Daarentegen was voor grauwe soorten veel vraag en ging hierin tot 35 à 35 1/2 c. naar kwaliteit vrij wat om, zijnde alzoo 1/2 à 1 c. avans op de veilingsprijzen. In Brazil had zeer weinig omgang plaats, echter bleven de prijzen geheel dezelfde.

Ruwe Suiker. De gunstige stemming, waarin dit artikel reeds volgens ons laatste berigt verkeerde, heeft niet alleen stand gehouden, maar is zelfs gaande weg meer bevestigd geworden, ook door de vaste houding der buitenlandsche markten, en is het alleen uit gebrek aan goed, hetzij zeilende of in loco, dat wij geen verkoopen uit de eerste hand hebben op te geven. In de tweede hand werden eenige honderden krandjangs Java verkocht tot de volle veilingprijzen van 18 Maart, welke waarde ook als die van den dag is aan te nemen.

Door de N. H. M. zijn tegen 19 Mei alhier in veiling aangekondigd 100,799 kranj. Java, tot aan welk tijdstip de markt waarschijnlijk weinig verandering zal ondergaan. Buiten deze bedraagt de voorraad bij de N. H. M., nog ruim 50,000 kranj.

Thee. Kort na onze vorige werden door de N. H. M. de in hare veiling van 23 October ll. opgehouden partijen in veiling aangeslagen, tegen 29 dezer te Amsterdam.

In afwachting der veilingen ging er genoegzaam niets om en bleef het artikel nominaal. Ordinaire Chineesche Congo werd tot 80 à 82 c. vergeefsch aangeboden.

Voor Rijst is, door gebrek aan aftrek van gepelde soorten en de belangrijke arrivementen van Java, in den laatsten tijd de koeplust zeer vermindert en zijn de prijzen voor Java ca. *f* 1 teruggegaan.

Diverse partijen der laatste aanvoeren zijn nog onverkocht en daar de stemming over het algemeen zeer flauw is, zoo zal het van de houding der eigenaars voornamelijk afhangen of de prijzen nog verdere verlaging zullen ondergaan. In Aracan soorten zijn geene verkoopen bekend geworden en de prijzen dien tengevolge nominaal onveranderd. Van Carolina werden ca. 150 vaten tot *f* 16 1/2 à 17 naar kwaliteit afgedaan.

Specerijen. Peper onveranderd op 28 1/2 à 29 1/2 c. naar kwaliteit. Notenmuscaat is nog iets verder teruggegaan en No. 1 thans weder tot 155 c. te bekomen. Foelie iets lager en sortering C tot 136 c. verkocht. Amboina Nagelen en Java Kaneel bleven nominaal onveranderd, genoegzaam zonder omgang.

Van Java Tabak bestonden de verkoopen alhier alleen uit 92 pakken, plantage E. Bousquet, in veiling, tot 89 à 129 1/2 c.

Manilla Cigaren. Hiervan werden in veiling verkocht 150,000 stuks 2ds. superior 1856 tot *f* 33 1/2 à 34, terwijl van 90,000 stuks 2ds. sup. 1855 slechts 35,000 stuks koopers vonden tot *f* 32 en het restant tot dien prijs werd opgehouden.

Heden zijn verkocht bij inschrijving bij particulieren tot geheimen prijs: 1700 Buffel-Huiden, per *Vooruit* van Batavia, tot 57 à 58 c. naar gissing; 500 Buffel-Huiden beschadigd, per *Nederland* van Samarang, tot 32 à 33 c.; 2000 Koe Huiden, eenigzins beschadigd, per *Nederland* van Samarang, tot 72 c. Bij de N. H. M. zijn mede bij inschrijving verkocht: 3000 Koe-huiden, mede tot geheimen prijs, men gist 78 à 80 c.

Van Banca Tin zijn sedert onze vorige verkocht: 140 blokken tot *f* 89, 105 bl. tot *f* 88½, 150 bl. tot *f* 88,235 bl. tot *f* 87¾, 50 bl. tot *f* 87½ en 370 bl. tot *f* 87.

Verfwaren. Java Indigo blijft vast en gevraagd, doch door de geringe voorraad met beperkte omzettingen. De veilingen der Indigo en Cochenille van de N. H. M. zullen nu uit de volgende hoeveelheden bestaan: Te Amsterdam, op 5 Mei, 23/1, 2195/2, en /4 kisten Java Indigo [1798 picols] en 398 kisten Java Cochenille; te Rotterdam, op 7 Mei; 306/1, 1487/2 en 1/4 kisten Java Indigo [1995 picols] en 310 kn. Java Cochenille.

Kamfer blijft stil; Japansche is tot 60 à 61 cts. te bekomen. Tamarinde vast op *f* 15 gehouden. Cubeben meer gevraagd, maar onder 75 cts. niet te koop. Lange Peper lager te bekomen, misschien à 23 cts. Radix Galanga is tot *f* 29 verkocht, thans op *f* 30 gehouden. Staranijs onveranderd. Cassia Lignea blijft vast op prijs en onder 75 cts. niet te koop. Cassia Tigablas stil. Op 29 Mei worden onderscheidene partijtjes geveild, waardoor de waarde van het artikel op nieuw geregeld zal worden. Cassia Vera zonder omgang tot 20 cts. te koop, doch wordt slechts 17 à 18 c. geboden. Oleum Cassiae nominaal *f* 15½ à *f* 16. Oleum Anisi Stellati blijft ontbreken. Geconfijte Gember schaarsch, is 80 à 90 cts. waard. Gum Damar met *f* 39 betaald en nu *f* 40 gehouden, waartoe echter koopers ontbreken. Gum Elasticum. Door de N. H. M. is hare voorraad, bestaande uit ca. 300,000 Kil., tegen 26 Mei in veiling aangeslagen en is getaxeerd naar kwaliteit van *f* 35 à *f* 44. Men verwacht eene coulante afloop. Gutta Percha. De voorraad bij de N. H. M., circa 234,000 kil., is te gelijk met de Gum Elastic in veiling gebragt. In de kwaliteit is veel verschil.

2,365	ko. zijn getax.	60	à	65 cts.	47,500	ko. zijn getax.	25	à	30 cts.
31,330	»	»	»	55 » 60	46,350	»	»	»	15 » 20 »
75,000	»	»	»	35 » 40 »	26,800	»	»	»	10 » 15 »

De eerste en middelsoorten zullen wel koopers vinden, maar voor de geringe zal het moeijelijk genoeg zijn.

Bindrotting blijft begeerd en de laatste veilingsprijs wasnd. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 179,933 bossen en bij de particulieren alhier 8090 bossen.

De afdoeningen van arak hebben sedert ons laatste berigt bestaan uit: 101 Leggers per *Aegedia en Paulina*, 42 Legg. per *Diana*, 251/2 Legg. per *Carolina Coventry*, alle te Amsterdam, waarschijnlijk omstreeks *f* 235. Van geene dezer partijen is echter de juiste afdoeningsprijs bekend gemaakt. Het is thans mede zeer flauw met dit artikel en bestaat er thans geen de minste vraag.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum	Naar
Junij	9 Amerikaansch.	Coringa	Smith.	Boston	18 Maart	Manilla.
»	— Oldenb.	Laura	P Miesegades	Antwerpen.	15 Febr	Singapore.
»	— Spaansch.	Juisquiza	Manuel Erquiaga	Manilla.	10 Mei	Bilbao.
»	10 Hollandsch.	Hugo Grotius	Ak Zweede	Batavia	10 Junij	Rotterdam.
»	11 Engelsch.	Wynaud	Hunt	Londen	7 Maart.	Hongkong.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Agenten.
Junij	10 Nederl Indisch schip	Gertrude	J. H. Söbels	Tjilatjap	26 Mei	Paine, Stricker en co.
»	— Nederl Indisch bark	Banka	G. Schnit	Banca	1 Junij.	Anderson, Telson en
»	— » » schoon.	Emilie	Mocloet	Cheribon	3 »	D N, Buijs en co.
»	11 Engelsch. stooms.	Sir James Brook	A. Skenner	Singapore	7 »	Mc. Ewen en co.
»	— Nederl.Indisch bark	Merzoek	Omar	Riouw	12 April	B J Jacobs.
»	— » »	Djelanie.	Said Alie	Sumbawa	26 »	D. N Buijs en co.
»	— » »	Al Osmanie	Said Segaf	Muntok.	26 Mei	B. J. Jacobs.
»	— Nederlandsch. »	Anna Digna	C Oumen	Tagal	10 Junij.	Haager en Schuurman.
»	— » »	Aldm. Jan Evertsen.	C. P Kuyner.	Soerabaya	5 »	»
»	— » »	Fannij	van der Meulen	K. Geor Touw.	12 Mei	B. Kopersmit en co.
»	— » »	Almonde	Surie	Californie		Haager en Schuurman.
»	12 Ned. Ind. »	Alnoor Salim		Singapore		B J Jacobs.
»	— Nederl. schip	Jacob Cats	Van der Wind	Guichenbaij	7 Mei	B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	9 Nederl. schip	Koning. Ned. Yachtclub	Zack	Soerabaya.
»	— » bark	Louisa Jacoba Johanna	Dreyer	Hongkong.
»	— » schip	Pop Smit	L. Hofman	Nederland.
»	— Ned. Ind. bark	Oeij Sinjo.	Kwee Samiang	Rioun.
»	11 » stooms	Koningin der Nederlanden.	J. Prins	Singapore.
»	— » bark	Soedul Hair	Sech Alie Bargebe	Soerabaya.
»	— » »	Pulo Nazar.	Sech bin Smeer	Bandjermassing.
»	13 » »	Sric Palembang	Tjoa Tjentjoan	Cheribon.
»	— Fransch. schip	St Anne	Gillette	Om de Neerd.
»	— Pruis. »	Leopold	J. C. Holtz	Samarang.
»	— Eng. stooms	Sir James Brook	A. Skenner	Singapore

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Junij	2 Z M.	Stooms Amstedam.	lt. t/s de Vries	Batavia.
»	— Gouv.	Stoomvaartuig Benat	»	»
»	4 N. I.	schoen. Mocstarie	Said Alhabassy.	Banjermas.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Junij	2 N. I.	Stooms Mokasser	F. H. Smidt.	Molukkes.
»	— »	bnik Sakie	Sech drahim	Sand. Eil.
»	— Balisch	Schoen Pinang	Manto	Bajie Bodj
»	4 Ned.	bark Ida	A. van der Eijk.	Nederland.
»	— N. I.	bark El Machlaar	Sech Almaskatie.	Sambas.
»	— »	bnik Arachmanie	Moh. Arip	Banjarmass.
»	5 Ned.	schip Admir. Jan Evertsen.	C P. Kuijper.	Nederland.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Burgermeester van Reenen	v. d. Meer v. Kuffeler.	Nederland	Schimmelpenninck en Co.
Nederl. Indisch	Soonotdin	Sech Barkaba	Banj. en Sum	Gezagvoerder.
— » »	Cheribon Pakat	W. F. Messhingham.	Cheribon	Van Leeuwen en co.
Nederlandsch.	Ida	A. van der Eijk	Nederland	P. Keyzer.
Nederl Indisch	stooms. Langan Lamongan	Deighton	Bat. vir Samarang	[illegible]
Nederlandsch.	Laura en Adèle	H. F. L C. von Noël,	Batavia	[illegible]

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvaerder	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	schip	Jan Daniel *	H. Hagers	Japan	B. Kopersmit en co.
»	bark	Louise *	Buys	Samar. en Soerabaya	»
»	»	Johannes Marinus	Verburgh		»
»	schip	Sumatra	H. Grivel	Nederland	»
»	bark	Jan Pietersz Koen	J. Verloop	Samarang.	»
»	»	Prins Mauritz.	J. J. Bart	Amsterdam	»
»	»	Fannij	J van der Meulen.		»
»	schip	Admiraal Jan Evertsen *	C. P Kuyper	Amsterdam	»
»	»	Jacob Cats	Van der Wind		»
»	»	Stad Utrecht	F. P J Jaski.	Nederland	Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	bark	Byen Korf *	F. Vogelesang	»	»
»	schip	Jonge Jan*	Pheiffer	Macasser	Landberg Bezoet de Bie en co.
»	bark	Afrika	P. Mannoury	China	Haager en Schuurman.
»	»	Catharina en Theresia *	W L Hartmans	Japan	»
»	schip	Anna Digna	C Ouman	»	»
»	»	Almonde *	Surie	China	»
»	bark	Kijkduin	Oldendorp	Soerabaya	Hunter Houghton en co.
»	»	Senior	K. L Swart		C Bahre en G. Kinder.
»	»	Elisa Susanna *	J. Kuyt		van Ommeren, Rueb en co.
»	schip	Billiton.	H. ten Zeldam Gaaswijk		»
»	»	Walvisch	T. Schut.	Nederland	Paine Stricker en co.
»	»	Jacobus Martinus	F. Meppelder	Samarang en Soerabaya	J. Cezard en co.
Nederl. Indisch	schip	Sara Elenora	D. Schuymer	Samarang.	C Bahre en G. Kinder.
» »	bark	Sarie Borneo.*	Ong Bansoei		D. N. Buys en co.
» »	»	Amsterdam *	J Lehnhoff	Singapore	»
» »	»	Asaddulla *	Hoesin	Samarang	»
» »	»	Adenan	Moh Yassin		»
» »	»	Fathool Mobark*	Moh. Said		»
» »	»	Al Rackmanie*	Moh Satik		»
» »	»	Balkeer *	Moh Seman	Samarang en Bandjermass.	»
» »	schoen	Emelie *	Moloet	Tagal	»
» »	bark	Sarie Elmeshoor*	Moh. Yassin		»
» »	»	Djelanie *	Said bin Alie		»
» »	»	Eblana thans hern. Kim Habsoen	Tjan Bieutjang	Samarang en Bandjermassing	»
» »	»	Tulkul Heir*	Sech Moh. Biljoen	Banka.	B J Jacobs.
» »	»	Al Osmanie *.	Said Al Segaf.		»
» »	»	Marzoek *	Sech O Yakoop		»
» »	»	Marianne Antoinette	J. C. Lebert	Samarang	B Kopersmit en co.
Engelsch	schip	Annett Gilbert *		Singapore.	Martin Dyce en co.
»	»	Hindostan *	L. Bax		Maclaine, Watson en co
»	»	Asia *	Davidson	Soerabaija	Adam en co
»	»	Hiawatha*	Reed		Pitcairn, Syme en co.
Zweed	brik	Curt *	C. A. Sundstrom	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	Amasen *	C Dannberg		»
»	»	Robert Dickson *	B Hjarn		Pitcairn, Syme en co.
»	bark	Theodoor Dill *	L A Flory	Stokholm via Samarang	G Suermondt en co in liq.
Hamburgsch	bark	Wildeman *	Th Kalckoser.		Metzendorff, Wilmans en co.
Deensch.	»	Calloe *	Kopperholdt		Busing Schröder en co.
Prom	»	Orester*	Gunther		C. Bahre en G Kinder
Amerik.	schip	Lowell *	J. Bnowles.	Boston	Maclaine, Watson en co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Junij	2 N. I.	bark Ingke	Kwee Koga	Rioauw.
»	— »	bark Inggoan	Kwee Toenhoa	»
»	6 »	schoener Argo	J. Clark	Batavia.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	2 Ned.	bark Constance i	Borcherts	Samarang.
»	— N. I.	bark Inghoat	Ko haksie.	Grissee.
»	—} »	bark Inggoan	Kwee Toenhoa.	»

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	3 N. I.	Schoen. Emilie	Moclood	Cheribon.
»	4 »	bark Goantie	Lo Sientjeng	Rioauw.
»	5 »	bark Inghoat	Ko Haksie.	Cheribon.
»	6 »	brik Inggoan	Kwee Toenhoa.	»

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	3 N. I.	bark Atiat Lolbarie	Sech Matras	Grissee
»	6 »	schoen. Emilie	Moclood	Batavia.
»	— »	bark Goanlie	Lo Sientjeng	Grissee.

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Junij	18 Ned.	bark Haamstede	H. H. de Boer.	Nederland.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Mei	29 N. I.	Schoen, Masshoor	Sech Sin	Soerabaya.
»	— »	kotter Paulina	Latip	Pamakassan

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	18 Eng.	schip Myrthe	L. G Mordue	Nieuw Zeel
»	24 Ned.	schip Petronella Catharina.	F. Hagen	Soerabaija

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	16 Eng.	schip Myrthe	L H. Mordue	Singapore.
»	26 Ned.	schip Petronella Catharina	F. Hagen	Tjilatjap.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Mei	25 N. I.	kotter Little Tot.	Katjong	Panarookan
»	27 »	kotter Klara	Bagong	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	25 N. I.	kotter Little Tot	Katjong	Soerabaya
»	28 »	schoen. Fathool	Said Molahilla.	Sumbawa.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	29 Ned.	Graaf van Bylandt Stoomb.	van Holdinga.	Soerabaya.
»	30 »	bark Petronella Catharina.	Hagen	»

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Mei	30 Ned.	schip Gertrude	Sobels	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	24 N. I.	schoen. Katjonh	Pa Ardie	Soerabaya

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Mei	27 N. I.	schoen Katjong	Pa Ardie	Soerabaija.

Aangekomen schepen te *Patjitan*.

Datum.	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Mei	20 N. I.	schip Karoliek	J C Kloijmel.	Sumanap

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 9 tot en met den 11 Junij 1857.

Met de Ned bark *Bijenkorps*, kapt. *F. Vogelsang*, de heer *J J. Weijler*, van *Indramayoe*

Met het Ned. schip *Gertrude*, kapt. *J H. Sobels*, met 9 *inlanders*, van *Tjilatjap*

Met de N. 1, bark *Marsoek*, kapt *Osmar*, met 2 *inlanders*, van *Rioauw*.

Met het Ned. schip *Admiraal Jan Evertsen*, kapt, *C P. Kuijper*, de heeren *Court*, *van Bloemen Waanders en J. A. van Baatan*, van *Soerobaya*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 6 *tot en met den* 9 *Junij* 1857.

AANVOER.

Van Samarang per ned. ind. bark *Naga Laut*, gez. Wentholt. agt. Kopersmit en co.

659 ps. balken. *Agenten.*

Van Sijdnej per Fr. bark *l'Uni*, gez. Lauberthod. agt. Bahre en Kinder.

1 anker. 2 kettingen. verscheidende. takelagien. loopen want. zeilen. blokken. div. touwwerk. biad koper en provisien. *Agenten.*

Van Hongkong per ned. schip *Sumatra*, gez. Grivel. agt. Kopersmit en co.

100 kn. koffers. *Bahre en Kinder.*
5 kn. hoeden. *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. chin. goederen. *Bahre en Kinder.*
2 kn. chin. goederen. *van der Burg Vriesendorp en co.*

Van de Golf van Perzie per ned. bark *Senior*, gez. Swart. agt. Bahre en Kinder.

3372 zakk. dadels. 724 do. tarwe. 17 do. was. 31 kn. provisien. 343 zakk. zaden. 40 ks. rozenwater. 301 kalb. do. 1 kt. rozenolie. 21 zakk. kruidnagelen. 204 pakk. touwwerk. 33 ks. zeep. 200 md. aardappelen. 200 do. uijen. *Gaspers en co.*
100 md. uijen. *Joseph.*
280 md. uijen. *Gezagvoerder.*
4 kn. doeken. *Order.*

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

10 kn. diversen. *Said Abd. Bafakie.*
2 kn. chin. goederen. 53 do. vuurwerk. 20 md. tabak. 2 vn. *Order.*
6 coll. manufact. *Said Moh. Rahie.*
2 bn. manufact. *Said Achm. Albashij.*
4 kn. tjindiee. *Said Aloewie Satrie.*
4 kn. chin. goederen. *Tjia Kiekbie.*
2 kn. zijde. 1 pak manufact. 4 coll. diversen. *Said Barindit.*
11 coll. manufact. *Metzenderff Wilmans en co.*
15 kn. provisien en zeep. *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. specie. *van der Burg Vriesendorp en co.*
1 kt. specie. *McEwen en co.*
3 kn. manufacturen ass. *Ducoumun en Bernard.*
30 kn. opium. *N. H. M.*
23 kn. opium. *Morgan Melbourn en co.*
120 vs. verf. 10 kn. thee. 6 chin. goederen. *Lim Hoa.*

Van Sumbawa per ned. ind. brik *Jenoer*, gez. Said Moh. bin Alie.

250 paarden. *Gezagvoerder.*

Van Borneo's Westkust. per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Neijts. agt. Cores de Vries.

350 pic. rotting. *van Gent en co.*

Van Billiton per praauw Hantja gez. Pa Meenah.

101 pic. boombast. 1 50/100 do. geta poedoe. *Gezagvoerder.*
10 pic. ambald geta. 13 do. geta poedoe. 44 ps. ambalt hout. 1 50/100 pic. was. *Intje Peke.*

Van Liverpool per Eng. schip *Asia*, gez. Davidson. agt. Adam en co.

4176 stav. 800 boss. ijzer. 4245 ks. zeep. 250 md. aardewerk. 101 kn. manufact. *Anderson Tolson en co.*
1582 stav. ijzer. 8 vn. ijzerwerk. 104 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
23 ijzeren pannen. 2 ps. machinerien. 82 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
87 coll. manufact. 2 kn. do. 41 coll. lampen. *Pandel en Stiehaus.*
58 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
101 coll. manufact. *Bahre en Kinder.*
82 coll. manufact. 1 kt. do. 1000 ks. lampen. 100 vn. hagel. *Metsendorff Wilmans en co.*
1 coll. ..... 1500 ks. zeep. 2 do. manufact. *Gumprich en Straus.*
100 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
86 coll. manufact. *Moormann en co.*
102 coll. manufact. *McEwen en co.*
21 coll. manufact. 4 do. pleetwerk. *Engelhard en co.*
5 coll. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
60 coll. manufact. 75 vn. bier. *Adam en co.*
31 kn. manufact. *Maclaine Watson en co.*
5 bn. zakken. 2635 ks. zeep. *Morgan Melbourn en co.*
3 vn. spijkers. 5 coll. machinerien. 100 tonn. steenkolen. *Cores de Vries.*
5 coll. ijzerwerk. *Kingdom.*
62 kn. manufact. *Order.*
11 coll. verf. *Pandel en Stiehaus.*

Van Rotterdam per ned. schip *Jacobus Martinus*, gez. Meppelder. agt. Suermondt en co.

50 boss. staal. 50 dakpannen. 10 do. kaas. 1 do. lamp. kousen. 1 do. papier. 2308 boss. ijzer. 10 vn. koperdraad. 100 kn. blik. 16 coll. kramerijen. 25 do. ijzerwerk. 6 do. manufact. *Metsendorff Wilmans en co.*
12 kn. provisien. 3 do. kramerijen. *Picart.*
6 kn. glaswerk. *Engelhard en co.*
2 kn. papier. *W. Bruining.*
4 kn. kramerijen. 1 do. manufact. 1 parfumerien. *Moormann en co.*
50 fn. azijn. *Pandel en Stiehaus.*
5 kn. kramerijen. *Gumprich en Straus.*
2 kn. parfumerien. *van der Burg Vriesendorp en co.*
1 kt. modewaren. *van Ommeren Rueb en co.*
33 kn. diversen. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. papier. *Michaelis.*
1 rijtuig. *van Riet en ter Gouw.*
8 md. haring. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. vuurwerk. *Kopersmit en co.*
100 vs. boter. 40 oxh. wijn. *Agenten.*
5 vs. boter. *v. Meester.*
6 kn. koperwerk. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
10 vs. specie. *N. H. M.*
5 kn. aardewerk. *Order.*
50 md. min water. 20 vn. azijn. *de Weerdt Ruyl en co.*
60 vs. groentens. 40 do. amandelen. 20½ ankers. 28 ks. provisien. *Pandel en Stiehaus.*
200 kn. bier. 100 do. olie. 18 do. porcelein. 4 do. spiegels. enz. 10 vs. azijn. 2 kn. hoeden en petten. 330 do. manufact. 224 do. wijn. 97 do. aardewerk. 200 vs. boter. 50 md. min water. *Order.*

Voor Soerabaija.

150 vs. verfwaren. 3 kn. vernis. 40 do. wijn. 50 do. bier. 11 do. 17 do. provisien. 1 pak hand schoenen. 10 oxh. azijn. 10 keld. 50 vs. zwartsel. 19 kn. manufact. 2 do. boeken. 2 do. koper. 2 coll. do. 2 kn. kantoor behoeften. 45 do. aardewerk. 60 vs. boter 1 kt. parfumerien. 1 do. [illegible] 20 [illegible] 5 kn. do. 1 bs papier.

Voor Samarang.

59 kn. wijn. 1 do. pimina. 1 do. boekwerken. 1 do. modewaren. 1 do. boeken. [illegible] 2 [illegible] makerswerk. 58 coll. koopmanschapp. 60 md. min water. [illegible] coll. parfumerien. 2 do. glaswerk. 2 do. manufact. 4 do. diversen.

Van Samarang per ned. ind. bark *Marianne Antoinette*, gez. Lebert. agt. Kopersmit en co.

1970 ps. balken. 161 do. gloudongs. 74 do. krombouten. *John Pryce en co.*

UITVOER.

Naar Singapore per Fr. schip *Johanna*, gez. Wetzel. agt. Bahre en Kinder.

4 bn. papier. 3 kn. koopmanschapp. 1 do. boeken. 3 vn. wijn. 1 kt. kurken. 1 do. porcelein. 17 do. kramerijen. 305 do. cognac. 660 do. wijn. 57 coll. provisien. *Aanboord gebleven lading van Bordeaux.*
2768 stav. ijzer. uit entrep. [illegible] *en co.*
1 kt. kain pandjang. 4 do. [illegible] *en co.*
16 kn. glaswerk. 10 provisien. 4 do. [illegible] uit entrep. *Ouard en co.*

Naar Siam per Siam Wangk. *Kim Eng Hong*, gez. Oeij Teng.

75 pic. ijzer. 31 kn. glaswerk. 20 pic. schelpen. *Gezagvoerder.*
120 pic. spijker ijzer. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
47 kn. glaswerk. 62 vn. meel. *Gezagvoerder.*
3 kn. elifantes. uit entrep. *McEwen en co.*
5 kn. elifantes. uit entrep. *Burt Myrtle en co.*
10 kn. koper. 4 do. gedr. katoen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
25 pic. schelpen. 3 do. confituren. *Gezagvoerder.*
3 pakk. woll. dekens. 5000 ps. sp. matten. 4 vn. meel. *Gezagvoerder.*

Naar Siam per Siam Wangk. *Hiap Hien*, gez. [illegible] Tjuijtonw.

14 kn. glaswerk. 100 ps. lantaarns. 4 pic. [illegible] 2000 ps. sp. matten. *Gezagvoerder.*

Naar Samarang en Rembang per ned. ind. schoener *Apie* Mees, gez. Tan Imseeg.

f 2500 recepis. 13 pic. garoe hout. 4 do. vruchten. *Aanboord gebleven lading.*

Ledig voor Muntok.

12 kn. koopmanschapp. 8 keld. genever. 1 md. min water. 1 kt. rhijnwijn. 1 do. azijn. 1 doz. bitter. 2 pic. niela. 1 pr. lampen. 14 pic. chin. tabak. *Gezagvoerder.*
30 kn. mouseliens. *Tjiong Djimseng.*

Naar Nederland via Cheribon en Pecalongan per ned. schip *Amphitrite*, gez. Grim. agt. Haager en Schuurman.

800 pic. tin. *N. H. M.*

Voor Cheribon.

1 stel weegschalen, 1 prikkel. 1 babanie. 17 do. [illegible] *N. H. M.*

Voor Pecalongan.

100 pic. rotting. *N. H. M.*
1 koffer boeken en kleedingstukk. *Gezagv.*
26 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.